

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci proti obžalovanému **J. S.** pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zák. na neverejnom zasadnutí konanom 8. augusta 2017 v Bratislave o návrhu obžalovaného J. S. na odňatie veci Krajskému súdu v Trnave takto

rozhodol:

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obžalovaného J. S. vedená na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 6To/67/2017 sa tomuto súdu **neodníma**.

Odôvodnenie

Na Krajskom súde v Trnave (ďalej tiež „krajský súd“) je pod sp. zn. 6To/67/2017 vedené konanie o odvolaní obžalovaného J. S. proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 12. apríla 2017, sp. zn. 0T/17/2017, ktorým bol menovaný neprávoplatne odsúdený za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. a) a § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere šesťnásť mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Obžalovaný J. S. podaním došlým Krajskému súdu v Trnave 19. júla 2017 požiadal o odňatie jeho trestnej veci tomuto súdu a jej pridelenie Krajskému súdu v Nitre, kde mu bude poskytnutý spravodlivý proces a nebude mu odpierané právo na obhajobu. Túto generálnu námietku zaujatosti a návrh na odňatie a prikázanie veci odôvodnil obžalovaný nadštandardnými vzťahmi medzi sudcom JUDr. Jánom Mihálom (predsedom

odvolacieho senátu, ktorému bola vec pridelená, pozn.) a poškodenou v jeho trestnej veci D. P., ktorá verejne prehlasuje, že má na Krajskom súde v Trnave veľké kontakty a to ako ho odsúdili na Okresnom súde Galanta je nič proti tomu, čo mu ona vybaví na Krajskom súde v Trnave. O týchto skutočnostiach sa obžalovaný podľa jeho slov dozvedel 17. júla 2017 z listu od jeho známych a priateľov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) preskúmal návrh obžalovaného, ako aj predložený spisový materiál a dospel k záveru, že niet dôležitého dôvodu na odňatie posudzovanej veci Krajskému súde v Trnave.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súde odňatá a prikázaná inému súde toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Úvodom najvyšší súd najprv vo všeobecnej rovine pripomína, že odňatie veci príslušnému súde a jej prikázanie inému (miestne nepríslušnému) súde je opatrením výnimočným, pretože predstavuje prielom do Ústavou Slovenskej republiky garantovaného práva, že nikto nemôže byť odňatý jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Hoci zákon v ustanovení § 23 ods. 1 Tr. por. bližšie nevymedzuje dôležité dôvody odôvodňujúce delegáciu veci, pri ich posúdení, aj so zreteľom na vyššie uvedený ústavný princíp zákonného sudcu, je nutné vychádzať z toho, či u miestne príslušného súde možno zabezpečiť dodržanie základných zásad trestného konania a vylúčiť akékoľvek opodstatnené pochybnosti o nestrannosti súde. Jedným z prípustných dôvodov odňatia veci je tak i prípad vylúčenia všetkých sudcov príslušného súde z rozhodovania. Preto základná otázka, ktorú musel najvyšší súd v posudzovanej veci vyriešiť, bola tá, či z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obžalovaného J. S. vedenej na Krajskom súde v Trnave ako na súde odvolacom sú vylúčení všetci jeho sudcovia.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený (okrem iných) sudca, u ktorého možno mať pochybnosti o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci, alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencovi alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

V súlade s dlhodobo ustálenou súdnou praxou platí, že pomer k prejednávanej veci môže spočívať u sudcu napríklad v tom, že sudca sám, alebo jemu blízka osoba boli poškodení prejednanou trestnou činnosťou. Z titulu pomeru k prejednávanej veci je vylúčený tiež sudca, ktorý by vo veci mohol vystupovať ako svedok. Pre pomer k osobám, ktorých sa úkon týka, resp. k ich zástupcom a orgánom činným v trestnom konaní bude spravidla vylúčený sudca, ktorý je k týmto osobám predovšetkým v pomere príbuzenskom alebo obdobnom, ale tiež vo vzťahu úzko priateľskom, či naopak nepriateľskom.

Treba zároveň zdôrazniť, že i keď zákon nespája vylúčenie sudcov z pojednania a rozhodovania vecí iba so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale dôvodom takéhoto rozhodnutia je čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu predstavuje výnimku z už zmieneného ústavného princípu, že nikto (žiadna zo strán trestného konania, o ktorej právach a povinnostiach súd rozhoduje) nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi. Inak povedané, sudcu možno vylúčiť z pojednania a rozhodovania pridelenej veci len výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo, resp. vzbudzujú dôvodné pochybnosti, že jeho rozhodnutie tieto požiadavky spĺňať nebude.

Pri posudzovaní (ne)zaujatosti sudcu sa pritom uplatňuje jednak subjektívny prístup, ktorý vychádza z osobného presvedčenia konkrétneho sudcu, ktorého osobná nezaujatosť (nestrannosť) sa predpokladá až dovtedy, kým sa nepreukáže opak, a jednak prístup objektívny, ktorý vyplýva z požiadavky, aby spravodlivosť bola nielen vykonávaná, ale musí sa i zdať, že je vykonávaná, a ktorého cieľom je preveriť, či existujú nejaké overiteľné skutočnosti spôsobilé vzbudiť pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Aj pri uplatnení druhého kritéria ale platí, že pri rozhodovaní o tom, či je v konkrétnom prípade daný legitímny dôvod k obavám, že niektorý sudca nie je nestranný, môže byť stanovisko strán trestného konania síce dôležité, nie je ale rozhodujúce. Rozhodujúcim je to, či takáto obava môže byť považovaná za objektívne oprávnenú (primerane napr. rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Hauschildt proti Dánsku z 24. mája 1989 a vo veci D. N. proti Švajčiarsku z 29. marca 2001).

Spravujúc sa týmito všeobecnými východiskami považoval najvyšší súd pri posúdení predloženej veci za rozhodujúce, že nielen z vyjadrenia obžalovaným namietaného zákonného sudcu, ktorý uviedol, že poškodenú D. P. nepozná, ale i z vyjadrení ostatných sudcov krajského súdu vyplýva, že sa necítia byť v tejto veci zaujatí, pričom niet žiadneho dôkazu o opaku. Za taký totiž nemožno v žiadnom prípade považovať ničím nepodložené tvrdenie obžalovaného o nadštandardných vzťahoch namietaného sudcu s poškodenou. Zároveň takéto všeobecné (žiadnymi konkrétnymi skutočnosťami neodôvodnené) vyjadrenie nie je spôsobilé vyvolať také pochybnosti o nezaujatosti všetkých sudcov príslušného odvolacieho súdu, ktoré by bolo možné považovať za objektívne oprávnené, ale nasvedčuje skôr tomu, že zo strany obžalovaného ide iba o procesnú obštrukciu.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k záveru, že sudcovia Krajského súdu v Trnave nie sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania vo veci obžalovaného J. S. vedenej na tomto súde pod sp. zn. 6To/67/2017 a preto tu nie je daný dôležitý dôvod pre jej odňatie a prikázanie inému súdu rovnakého druhu a stupňa.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. augusta 2017

JUDr. Peter P a l u d a, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. František Mozner

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Lucia Gočálová